

**UCHWAŁA NR XXIII/200/26
RADY GMINY MOSZCZENICA**

z dnia 26 marca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica
na lata 2026 – 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2025 r. poz. 1153 i poz. 1436) oraz art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2025 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2024r. poz. 1673 i z 2026r. poz. 160) Rada Gminy Moszczenica uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Moszczenica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przewodniczący Rady Gminy
Moszczenica

Iwona Jarosińska

*Załącznik do uchwały nr XXIII/200/26
Rady Gminy Moszczenica
z dnia 26 marca 2026r.*

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY MOSZCZENICA NA LATA 2026 - 2030**

Moszczenica 2026

Spis treści

- I. WSTĘP**
- II. PODSTAWA PRAWNA**
- III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ**
 - 1. Pojęcie przemocy domowej
 - 2. Rodzaje i formy przemocy domowej
 - 3. Fazy cyklu przemocy domowej oraz mechanizmy przemocy domowej.
- IV. ADRESACI PROGRAMU**
- V. REALIZATORZY PROGRAMU**
- VI. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ**
- VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU**
- VIII. CELE PROGRAMU**
- IX. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ**
- X. FINANSOWANIE PROGRAMU**
- XI. PODSUMOWANIE PROGRAMU**

I. WSTĘP

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. Dom rodzinny powinien być przestrzenią bezpieczną, gdzie człowiek odczuwa akceptację, zrozumienie, gdzie nabiera sił i chętnie tam wraca. Jednak dla wielu, dom nie jest spokojną przystanią, jest miejscem niebezpiecznym, gdzie doznają wiele cierpień fizycznych i emocjonalnych.

Warto podkreślić, że przemoc jest zjawiskiem społecznym. Nie ma żadnych granic, więc dotyczy szeroko rozumianego społeczeństwa, w tym szczególnie rodziny. Przemoc wobec najbliższych związana jest ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny, a jej występowanie jest częste i na tyle powszechne, że zjawisko to jest aprobeowane kulturowo, a ofiary przemocy często pozostają z tym problemem same. Brak w nich siły, aby przerwać „koło” przemocy, przyzwyczajają się do istniejącego stanu rzeczy, aż w końcu zanika w nich nadzieja na zmianę swojego losu. Osoby doznające przemocy często nie mają wsparcia ze strony bliskich, przyjaciół, znajomych oraz brak im wiedzy na temat form przemocy i instytucji, które świadczą pomoc i wsparcie. Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie czy uwłaczanie godności, bez względu na to co zrobił czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych. Przyczyna pozostawiania osoby doznającej przemocy przy osobie stosującej przemoc, wynika przede wszystkim z ich zależności od oprawcy, z trudności mieszkaniowych, przekonań kulturowych, religijnych, nacisków jakim są poddawane osoby doznające przemocy ze strony osoby stosującej przemoc, a także rodziny, kolegów, sąsiadów. Ponadto ogromną rolę odgrywają więzi emocjonalne. Osoba doznająca przemocy w całym cyklu trwania przemocy wierzy w to, że osoba stosująca przemoc nie chciała jej skrzywdzić, kocha ją, ale nie umie wyrazić miłości. Często tłumaczy i usprawiedliwia zachowanie swojego oprawcy. Przemoc jest bólem, cierpieniem, którego doświadczyć może każdy człowiek. Wobec przemocy wszyscy ludzie są równi. Nie ma znaczenia płeć, wiek, wykształcenie, status społeczny czy materialny.

Przeciwdziałanie przemocy domowej jest zadaniem gminy określonym między innymi w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2025, poz. 1214 ze zm.), gdzie jednym z powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom jest przemoc domowa. Wpisuje się także w zadania przeciwdziałania alkoholizmowi zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023, poz. 2151).

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024, poz. 1673 ze zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W związku z powyższym niniejszy dokument stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala na dokonanie szczegółowej analizy problemu, prezentuje także działania, których celem jest przeciwdziałanie przemocy występującej w społeczności lokalnej, którą tworzą mieszkańcy Gminy Moszczenica.

Działania określone w niniejszym Programie realizowane będą głównie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica, zwanym dalej Zespołem Interdyscyplinarnym, powołanym przez Wójta Gminy Moszczenica.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026 – 2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu – Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2022 – 2025.

Istotnym elementem programu jest dalsze wprowadzanie w życie działań, które mają na celu:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej;
- promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy;
- zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom, które doznają przemocy domowej, jak i osobom, które przemoc domową stosują.

II. PODSTAWY PRAWNE

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które stanowią fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026 – 2030, ponieważ podejmują temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997.78. 483 ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025, poz. 1153 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024, poz. 1673 ze zm.);
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023, poz. 1870);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025, poz. 1214 ze zm.);
- 6) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025, poz. 49 ze zm.);
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023, poz. 2151 ze zm.);
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023, poz. 1939 ze zm.);
- 9) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2026, poz. 236);
- 10) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2025, poz. 383 ze zm.);
- 11) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2025, poz. 1071 ze zm.);

III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Pojęcie przemocy domowej

Dnia 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw.

Nazwa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zmieniona na ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej pokazuje kierunek zmian. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, aby nie wskazywać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy.

Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana. Wskazano także dwie nowe formy przemocy w postaci: przemocy ekonomicznej oraz tzw. cyberprzemocy.

Przemoc domowa, zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiowana jest jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc.

Rozszerzono krąg osób określonych jako osoby doznające przemocy domowej. Ustawodawca wskazał, że taką osobą może być:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni – wobec, którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób.

Wokół przemocy domowej narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące głównie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi

poważny problem społeczny. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Przemoc ma kilka charakterystycznych cech:

- jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary;
- siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doznająca przemocy domowej jest słabsza, a osoba stosująca przemoc domową jest silniejsza;
- narusza prawa i dobra osobiste – osoba stosująca przemoc domową wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności cielesnej, do godności i szacunku;
- powoduje cierpienie i ból – osoba stosująca przemoc domową naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy domowej na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że osoba doznająca przemocy domowej ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2. Rodzaje i formy przemocy domowej

Przemoc domowa może przybierać różną postać. Każdy z rodzajów przemocy może przybierać różne formy. Osoby doznające przemocy domowej rzadko doznają tylko jednego jej rodzaju. Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy domowej: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz inne.

Tabela Nr 1. Rodzaje i formy przemocy

Rodzaj przemocy	Definicja przemocy	Formy przemocy	Skutki
Przemoc fizyczna	Wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej	Bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne	Uszkodzenia ciała, urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia, choroby powstające w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczucie zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne.
Przemoc psychiczna	Umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych	Izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne	Zniszczenie poczucia mocy sprawczej osoby doznającej przemocy domowej, poczucia własnej wartości, godności, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu, wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, uzależnienie od prześladowcy, stały strach, ciągły lęk, utrata nadziei, choroby psychosomatyczne,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

			zaburzenia snu.
Przemoc seksualna	Wymuszanie niechcianych przez osobę doznającą przemocy zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych osoby stosującej przemoc	Zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne	Obrażenia fizyczne, ból, cierpienie, obniżona samoocena i poczucia własnej wartości, utrata poczucia własnej atrakcyjności, godności, zaburzenia seksualne, uogólniona obawa przed przedstawicielami płci sprawcy przemocy.
Przemoc ekonomiczna	Działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc	Niełożenie na utrzymanie osób wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne	Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności, wartości, znalezienie się bez środków do życia
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej	Istotnie naruszające prywatność osoby lub wzbudzające u niej zagrożenia, poniżenia lub udręczenia	Wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów, tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne	Fizyczne skutki cyberprzemocy: wszelkiego rodzaju bóle brzucha, głowy; zmęczenie; problemy z zasypianiem; moczenie nocne. Psychiczne skutki cyberprzemocy: uczucie smutku, frustracji, gniewu, złości; zaburzenia nastroju o charakterze depresyjnym; zatracenie poczucia swojej wartości; występuje lek, fobia szkolna, izolacja od środowiska rówieśniczego; odseparowanie od najbliższej rodziny; dokonywanie aktów autoagresji; spadek aktywności psychoruchowej; wycofanie społeczne; myśli samobójcze; zaburzenia apetytu, zaburzenia dotychczasowych nawyków (żywieniowych, aktywności).

Dane źródłowe: Opracowanie własne

Do innych form przemocy należą: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

3. Fazy cyklu przemocy domowej oraz mechanizmy przemocy

Przemoc domowa powtarza się i nasila wraz z upływem czasu. Związki, w których istnieje przemoc, przechodzą zazwyczaj przez fazy, tzw. cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu, są to:

- faza narastającego napięcia: wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, najczęściej są to błahostki, drobne nieporozumienia, które wzmagają napięcie. Osoba doznająca przemocy podejmuje próby rozładowania napięcia, uspokojenia partnera poprzez spełnianie jego żądań i oczekiwań – to błędne przekonanie, że w ten sposób można uniknąć przemocy,
- faza ostrej (gwałtownej) przemocy: następuje wybuch agresji słownej i fizycznej; dochodzi do gorącej przemocy; sprawca zmienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Zdrowie i życie osoby doznającej przemocy może być zagrożone. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji – osoby doznające przemocy w obawie i poczuciu zagrożenia decydują się wezwać pomoc, zwracają się o wsparcie do bliskich; mogą potrzebować pomocy medycznej,
- faza miodowego miesiąca: to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala wierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy; utrudnia podjęcie decyzji o szukaniu pomocy. Osoba stosująca przemoc nie jest w stanie jednak długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa. Fazy cyklu powtarzają się: napięcie, akt przemocy, okres miodowego miesiąca. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza. Osoba stosująca przemoc nie przeprosza już tak gorliwie jak na początku, a fazy pojednania trwają krócej. Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność osób doznających przemocy, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między osobą stosującą przemoc i osobą jej doświadczającą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu w wyzwaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód, jakie poczyniła w życiu osób doświadczających przemocy.

Wskazane wyżej fazy cyklu przemocy powtarzają się. Trwają niejednokrotnie przez wiele lat. Cechą charakterystyczną jest fakt, że przemoc w każdym z następných cykli jest jeszcze gwałtowniejsza, przy czym zwykle skracają się fazy „miodowego miesiąca”, po pewnym czasie faza ta zupełnie znika i pozostają tylko dwie. Ważną informację stanowi fakt, że powtarzanie się wyżej opisanych zachowań prowadzi do zmian osobowościowych i zaburzeń psychicznych, czego przykładem jest m.in.:

- wyuczona bezradność charakteryzująca się m.in. biernością, bezradnością, pasywnością czy brakiem poczucia sprawstwa,
- zjawisko „prania mózgu”, które odnosi się do utrwalania zmian u osoby doznającej przemocy domowej w postrzeganiu siebie,
- efekt „psychologicznej pułapki” prowadzący do całkowitego dostosowania się do wymagań partnera.

Osobami doznającymi przemocy domowej niejednokrotnie są małoletnie dzieci. Proces socjalizacji w rodzinie dysfunkcyjnej przebiega według takich samych reguł jak w rodzinie, w której zachowane są prawidłowe wzorce. W młodym człowieku może się kształtować niewłaściwy obraz zachowań w sensie fizycznym oraz psychicznym. W procesie poznawczym, który jest ściśle związany z rozwojem fizycznym – dziecko przyjmuje wzorce zachowań swoich najbliższych. Konsekwencje funkcjonowania w opisywanym typie rodziny niejednokrotnie mają wpływ na dorosłe życie. Stosowanie przemocy stanowi tzw. przekaz międzypokoleniowy. Opisane niżej mechanizmy znacząco wiążą się z dużą rolą jaką odgrywają stereotypy i przekonania uwarunkowane kulturowo.

Mechanizmy przemocy:

1. Syndrom wyuczonej bezradności - jest poddaniem się, zatrzymaniem działania, które wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi nie będzie to miało znaczenia dla zmiany sytuacji. Przejawia się w biernym znoszeniu przez osobę doznającą przemocy domowej zachowań krzywdzących, pomimo, że czasem ma ona świadomość, że zachowania te są bezprawne, naruszają prawa osobiste i normy społeczne. Osoba doznająca przemocy domowej ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że osoba stosująca przemoc domową nie powinna tak postępować, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.
2. Zjawisko prania mózgu - to mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby osoba doświadczająca przemocy domowej funkcjonowała zgodnie z życzeniem osoby stosującej przemoc domową. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.
3. Zespół stresu pourazowego PTSD (ang. posttraumatic stress disorder) – to zaburzenia lękowe występujące u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne.
4. Proces wiktyimizacji - konsekwencją zespołu zaburzeń stresu pourazowego jest proces stawania się ofiarą, który nazywany jest wiktyimizacją. Jest to pokrzywdzenie, czyli doznanie krzywd i szkód w wyniku jakiegoś zdarzenia, a także działania prowadzące do tego, że dana osoba staje się osobą doznającą przemocy domowej. Pokrzywdzenie takie obejmować może szkody materialne, krzywdy moralne, zmiany w psychice. Wiktyimizacja pierwotna to proces stawania się ofiarą w wyniku popełnienia przestępstwa, jego konsekwencją jest wyrządzenie przez sprawcę szkody ofierze. Doznanie szkody podlega zazwyczaj subiektywnej ocenie, dlatego skutki wiktyimizacji ofiara odczuwa indywidualnie. Wiktyimizacja degradująco zmienia poczucie tożsamości.

Osoba pokrzywdzona traci podstawowe poczucie bezpieczeństwa, zaufanie do siebie, zaczyna źle myśleć o sobie. Badania pokazują, że każda wiktymizacja może zwiększać podatność na ponowne stanie się ofiarą. Zwraca się uwagę na ryzyko wystąpienia wiktymizacji wtórnej, kiedy ofiara przestępstwa ponownie doznaje krzywdy i cierpienia wskutek niewłaściwych procedur procesowych. Chodzi np. o wielokrotne przesłuchiwanie ofiar przestępstw na tle seksualnym. W przypadku wiktymizacji wtórnej osoba pokrzywdzona oprócz pokrzywdzenia przestępstwem może doznać powtórnie krzywd przez reakcję społeczeństwa na jej pokrzywdzenie, jak niewiara w to, co pokrzywdzony mówi, pomniejszanie tragizmu i znaczenia raniących doświadczeń, jak również obwinianie pokrzywdzonego lub naznaczanie negatywnymi określeniami.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jest świadomość, że:

- najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doświadczającej krzywdy i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna,
- za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc domową,
- zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doznającej przemocy domowej, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą doznającą przemocy domowej.

U osób poddawanych długotrwałej przemocy można wyodrębnić pewien zespół cech charakterystycznych:

- niska samoocena,
- bierne mechanizmy radzenia sobie,
- wysoka zależność od partnerów,
- niepokój i depresja,
- izolacja społeczna,
- zinternalizowane poczucie winy,
- podporządkowanie się,
- ambiwalentne poczucie lojalności – osoba doznająca przemocy domowej często chce zatrzymać przemoc, ale jednocześnie chce utrzymać relację z osobą stosującą przemoc domową,
- zniekształcone atrybucje – irracjonalne sposoby wyjaśnienia zachowań osoby stosującej przemoc domową,
- nadużywanie alkoholu i narkotyków,
- choroby związane ze stresem.

Pośród członków rodziny, w której dochodzi do przemocy charakterystyczne są postawy takie jak: dominacja i uległość. Każdorazowo, gdy spotykamy się ze zjawiskiem przemocy mamy do czynienia ze zjawiskiem zależnym od udziału człowieka, co oznacza, że jest on zdolny do radzenia sobie ze złością, która czyni go sprawcą. Każdy człowiek ponosi odpowiedzialność za to co zrobi z pojawiającym się u niego uczuciem złości. Przyjmowanie postawy przepełnionej agresją oraz wyrażanie jej poprzez stosowanie przemocy ma niejednokrotnie swój początek w przekazie międzypokoleniowym. Nie należy jednak normy tej uogólniać. Stosowanie

przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeksu karnego, który stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub § 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Najczęściej podejmowanymi oddziaływaniami na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy domowej są: interwencja, udzielanie schronienia, informacja, edukacja, wsparcie emocjonalne, wsparcie psychologiczne, terapia, pomoc prawna, pomoc pedagogiczna, pomoc materialna. Procedura postępowania wobec problemu przemocy domowej wiąże się ściśle z przepisami prawnymi. Warto zaznaczyć, że w ramach procedury „Niebieskie Karty” Zespół Interdyscyplinarny, bądź grupa diagnostyczno - pomocowa na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz na podstawie art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego zawiadamia prokuraturę lub policję o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej na podstawie art. 12a nadaje uprawnienie związane z procedurą postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą. Decyzję tę podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Kolejnym przykładem działań podejmowanych zgodnie z zasadą niesienia profesjonalnej pomocy jest systematyczny monitoring sytuacji w rodzinie. Dzięki temu możliwa jest weryfikacja, kontynuacja wsparcia oraz ciągła aktualizacja planu pomocy.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Moszczenica, w szczególności do:

- osób doświadczających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026 – 2030 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy (GOPS) - zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni

diagnozują sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy domowej, udzielają kompleksowych informacji, organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, zapewniają w zależności od potrzeb całodobowe schronienie, koordynują pracami w grupach diagnostyczno - pomocowych, realizują procedurę „Niebieskie Karty”, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moszczenicy (GKRPA) - w sytuacji, gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie/nadużywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno - pomocowych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. GKRPA podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, ma możliwość wzywania osoby stosujące przemoc domową na rozmowę interwencyjną oraz podejmowania działań zmierzających do zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa, przedstawiciel GKRPA uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego będąc jego członkiem oraz w pracach grup diagnostyczno - pomocowych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica (ZI) - kompleksowo realizuje procedurę „Niebieskie Karty”, dokonuje diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy, organizuje działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (przy GOPS w Moszczenicy) – udziela wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, w tym: dzieciom, współmałżonkom lub partnerom w związkach nieformalnych, osobom starszym, osobom niepełnosprawnym. Udziela pomocy skierowanej do osób stosujących przemoc domową, jak również pomocy świadkom przemocy domowej. Świadczy porady pierwszego kontaktu, prowadzi specjalistyczne działania konsultacyjno – interwencyjne, spotkania edukacyjno – motywacyjne, oddziaływania terapeutyczne, pomoc w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych, działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Placówki oświatowe - przedszkola, szkoły - ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele

mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog lub psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest osobą doznającą przemocy domowej lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi/opiekunowi prawnemu/faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową
- wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

Pedagodzy szkolni są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego (członkowie ZI) lub grup diagnostyczno - pomocowych. Pedagodzy w ramach swych kompetencji obejmują dzieci i młodzież ze zdiagnozowanym problemem przemocy, wsparciem na terenie szkoły.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim - udziela poradnictwa specjalistycznego (psychologiczno - terapeutycznego, pedagogicznego i socjalnego, prawnego), tworzy i realizuje program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, współpracuje z GOPS w Moszczenicy i ZI.

Komisariat Policji w Wolborzu - do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące osoby doznające przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy, organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- podejmowanie innych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby stosującej przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadzanie z osobą stosującą przemoc domową rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

- przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno - pomocową,
- wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”, a także realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Funkcjonariusze Policji są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego (członkowie ZI) oraz grup diagnostyczno - pomocowych. Ponadto, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 sierpnia 2023 r. (Dz. U. 2023 poz. 1613) daje policji nowe narzędzie w postaci wydawania wobec osób stosujących przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Służba zdrowia - głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą temu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc osobom doznającym przemocy domowej oprócz udzielenia pierwszej pomocy powinna obejmować następujące zadania:

- umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby doznającej przemocy domowej, że jest dotknięta przemocą domową o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanego bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyny i rodzaju uszkodzeń ciała, powstałych wskutek użycia siły fizycznej,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Ośrodki zdrowia (lekarze, zwłaszcza pierwszego kontaktu, pielęgniarki, ratownicy medyczni), mają uprawnienia do sporządzenia formularza Niebieska Karta. Przedstawiciel gminnej służby zdrowia jest członkiem ZI.

Prokuratura - prowadzi postępowania przygotowawcze i wyjaśniające w sprawach dotyczących przestępstw związanych ze stosowaniem przemocy domowej. Przedstawiciel Prokuratury jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sąd - orzeka w sprawach karnych i rodzinnych, mając m.in. możliwość stosowania kar wobec osób stosujących przemoc domową oraz przymusu poddawania się terapii dla sprawców przemocy. Kurator jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego (członek ZI) lub grup diagnostyczno - pomocowych.

VI. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Tabela Nr 2. Liczba mieszkańców Gminy Moszczenica w latach 2022 - 2025

	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców Gminy Moszczenica	12 661	12 619	12 575	12 462

Dane źródłowe: Opracowanie własne

Wskazane dane liczbowe w powyższej tabeli wskazują na to, iż liczba mieszkańców w Gminie Moszczenica utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela Nr 3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i pracy socjalnej w latach 2022 - 2025

	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej	269	259	283	360

Dane źródłowe: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych

Tabela Nr 4. Powody przyznawania pomocy w latach 2022 - 2025

Lp.	Rodzaj powodu	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
		2022	2023	2024	2025
1	Ubóstwo	102	109	103	88
2	Bezdomność	2	5	7	3
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	9	7	12
4	Potrzeba ochrony wielodzietności	7	7	7	8
5	Bezrobocie	40	43	45	44
6	Niepełnosprawność	91	100	97	96
7	Długotrwała lub ciężka choroba	110	103	108	121
8	Bezradność w sprawach opiekuńczych, w tym:	12	14	14	13
9	rodziny niepełne	3	4	3	3
10	rodziny wielodzietne	5	8	8	6
11	Przemoc domowa	1	0	2	1
12	Alkoholizm	12	12	9	7
13	Trudności w przystosowaniu się po zwolnieniu z Zakładu Karnego	4	2	3	2

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

14	Zdarzenie losowe	3	1	1	1
15	Sytuacja kryzysowa	0	3	1	1

Dane źródłowe: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych

Na terenie Gminy Moszczenica przemoc domowa występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. W ostatnim okresie przemoc domowa jest coraz częściej ujawniana. Zauważa się, że dotychczasowe działania informacyjne prowadzone w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2022 - 2025 z jednej strony skutkują zmianą świadomości społecznej, co przejawia się większą gotowością osób doznających przemocy domowej do ujawniania takich spraw, z drugiej strony natomiast wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

Strategicznym podmiotem zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy domowej na terenie Gminy Moszczenica jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zasadniczym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest realna współpraca służb na rzecz osób uwikłanych w przemoc domową. W celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy diagnostyczno - pomocowe.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli podmiotów z terenu Gminy Moszczenica w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemocą domową;
- współpracę z realizatorami Programu.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż na podstawie wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2022 - 2025 zjawisko przemocy domowej utrzymywało się na zróżnicowanym poziomie.

Tabela Nr 5: Dane dotyczące prowadzonych procedur Niebieskich Kart w latach 2022- 2025

Rok	Liczba procedur Niebieskie Karty	Liczba spotkań Grup Roboczych/Grup Diagnostyczno - Pomocowych	Liczba zamkniętych procedur Niebieskie Karty
2022	29	58	25
2023	36	87	26
2024	44	187	44
2025	37	133	31

Dane źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

Na podstawie prowadzonej dokumentacji stwierdza się, iż w 2022r. do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 29 procedur „Niebieskie Karty”. W 2023 r. wpłynęło 36 procedur „Niebieskie Karty”, w 2024 r. wpłynęły 44 procedury „Niebieskie Karty”. Natomiast w 2025 r. wpłynęło 37 procedur „Niebieskie Karty”.

Działania instytucji na rzecz osób dotkniętych przemocą domową w latach 2022 – 2025

W latach 2022 - 2025 placówki oświatowe z Gminy Moszczenica podejmowały działania wynikające z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2022 – 2025. Poniższa tabela prezentuje dane w tym zakresie.

Tabela Nr 6: Dane dotyczące działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz agresji rówieśniczej prowadzone przez placówki oświatowe w latach 2022-2025

DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI									
		2022	2023	2024	2025		2022	2023	2024	2025
Zapoznanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu działania przemocy w rodzinie podczas spotkań	Liczba spotkań z rodzicami w szkołach/przedszkolach					Liczba rodziców objętych pomocą indywidualną				
		16	84	90	51		5	462	487	469
Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców w zakresie wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy	Liczba spotkań rodziców w szkołach/przedszkolach					Liczba rodziców objętych pomocą indywidualną				
		131	348	305	192		70	91	98	120
Prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej	Liczba prowadzonych zajęć dla uczniów/dzieci					Liczba uczniów/dzieci uczestniczących w tych zajęciach				
		181	216	304	241		1103	1264	1232	1260

Dane źródłowe: opracowanie własne GOPS na podstawie składanych przez realizatorów sprawozdań cząstkowych za lata 2022-2025 dotyczących działań profilaktycznych w placówkach oświatowych

Na podstawie zebranych informacji wiadomo, iż placówki oświatowe na terenie Gminy Moszczenica w latach 2022 – 2025 prowadziły działania poprzez:

- 1) zapoznanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podczas spotkań;
- 2) prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców w zakresie wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

3) prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

Tabela Nr 7: Dane dotyczące oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową w latach 2022-2025

DZIAŁANIE	WSKAŹNIK				
	2022	2023	2024	2025	
Zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej i nadużywających alkoholu do GKRPA	Liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	11	2	22	11
	Liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego skierowanych do GKRPA w powiązaniu ze stosowaniem przemocy domowej	2	4	5	4

Dane źródłowe: opracowanie własne GOPS na podstawie składanych przez realizatorów sprawozdań cząstkowych za lata 2022 - 2025 dotyczących oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową

W latach 2022 - 2025 do Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moszczenicy wpływały zgłoszenia osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej i nadużywających alkoholu. Były sporządzane wnioski o spowodowanie leczenia odwykowego oraz wnioski o spowodowanie leczenia odwykowego skierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w powiązaniu ze stosowaniem przemocy domowej.

W latach 2022 - 2023 nie kierowano osób stosujących przemoc z terenu Gminy Moszczenica do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym. Natomiast w roku 2024 i 2025 skierowano 2 osoby stosujące przemoc domową z terenu Gminy Moszczenica do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym, które ukończyły w/w program.

Funkcjonariusze policji mają możliwość zatrzymania sprawców przemocy domowej, wydania nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc domową oraz zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej. Działania te mają na celu ochronę osób doznających przemocy domowej.

Tabela Nr 8: Dane dotyczące oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową w latach 2022 - 2025

DZIAŁANIE	WSKAŹNIK				
	2022	2023	2024	2025	
Zatrzymanie osób stosujących przemoc domową w związku z popełnieniem przestępstwa znęcania się nad rodziną	Liczba zatrzymań sprawców przemocy domowej w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się	1	28	27	11
	Liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji nakazów opuszczenia mieszkania	1	2	8	4
Wydanie przez funkcjonariuszy policji nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc domową	Liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji zakazów zbliżania się do osób pokrzywdzonych	22	2	8	1

Dane źródłowe: opracowanie własne GOPS na podstawie składanych przez realizatorów sprawozdań cząstkowych za lata 2022 - 2025 dotyczących oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową

Na podstawie uzyskanych danych stwierdza się, iż w latach 2022 - 2025 funkcjonariusze policji:

- 1) dokonywali zatrzymań osób stosujących przemoc domową w związku z popełnieniem przestępstwa znęcania się nad rodziną;
- 2) wydawali nakazy opuszczenia mieszkania;
- 3) wydawali zakazy zbliżania się do osób pokrzywdzonych.

Tabela Nr 9: Dane dotyczące oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową w latach 2022-2025

Rok	Ogólna liczba osób objętych postępowaniem	Ogólna liczba spraw karnych wobec nieletnich o czyn karalny lub przejawy demoralizacji	Ogólna liczba spraw rodzinnych, w których orzeczono nadzór kuratora nad ograniczoną władzą rodzicielską (nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej)
2022	5	0	1
2023	101	3	18
2024	162	0	0
2025	137	1	0

Dane źródłowe: opracowanie własne GOPS na podstawie składanych przez realizatorów sprawozdań cząstkowych za lata 2022 - 2025 dotyczących oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową

Ze statystyk prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wynika, że w latach 2022 - 2025, wobec osób zamieszkałych na terenie gminy Moszczenica prowadzono postępowania w sprawach karnych, prowadzono sprawy karne wobec nieletnich o czyn karalny lub przejawy demoralizacji oraz prowadzono sprawy rodzinne, w których orzeczono nadzór kuratora nad ograniczoną władzą rodzicielską (nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej).

VII. Założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026 - 2030.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica na lata 2026 - 2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doznających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy domowej i zatrzymanie przemocy. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest w stanie sama skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc domową będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

VIII. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest:

OGRANICZENIE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ WZMOCNIENIE SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MOSZCZENICA

Cele szczegółowe w Programie zostały określone w następujący sposób:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadanie 1.

Diagnoza i analiza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Moszczenica:

Działanie:

- 1) analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 2) bieżąca diagnoza i rozpoznawanie przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny i innych specjalistów, sytuacji rodzin w kierunku identyfikacji i przeciwdziałania ryzyku przemocy.

Wskaźniki:

- a) liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- b) liczba posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych,
- c) coroczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy,

Zadanie 2.

Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej:

Działanie:

Upowszechnianie informacji (m.in. na temat możliwości uzyskania pomocy zarówno przez osobę doznającą przemocy domowej jak i osobę stosującą przemoc domową), za pośrednictwem mediów, materiałów drukowanych (zakup i dystrybucja plakatów, ulotek, broszur, publikacji opisujących mechanizmy przemocy, promujących metody wychowawcze bez udziału przemocy, zachęcających do budowania zdrowych relacji rodzinnych oraz informujących o sposobach i miejscach uzyskania pomocy).

Wskaźniki:

- a) liczba zakupionych/opracowanych plakatów, ulotek, broszur, publikacji, ogłoszeń, innych.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy.

Cel szczegółowy 2: Wzrost dostępności pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy domowej oraz efektywności oddziaływań względem osób stosujących przemoc domową

Zadanie 1:

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

Działanie:

- 1) poradnictwo socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, medyczne, prawne;
- 2) wsparcie finansowe, niefinansowe, praca socjalna;
- 3) realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla osób potrzebujących wsparcia;
- 5) zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 6) zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej poprzez kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia.

Wskaźniki:

- a) liczba osób objętych poradnictwem,
- b) liczba udzielonych porad;
- c) liczba rodzin/osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz pracy socjalnej
- d) liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- e) liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy;
- f) liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia;
- g) liczba dzieci odebranych z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb.,
- Policja,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- placówki oświatowe;
- placówki służby zdrowia.

Zadanie 2: Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy domowej.

Działania:

- 1) aktualizacja ogłoszeń/informacji na stronie internetowej w zakresie przemocy domowej, w tym wskazówek dotyczących możliwości uzyskania pomocy i wsparcia;
- 2) umieszczenie na stronie internetowej informatora dla osób doznających przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych / zaktualizowanych materiałów informacyjnych.

Realizatorzy:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy,
- Urząd Gminy w Moszczenicy.

Zadanie 3.

Działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz agresji rówieśniczej prowadzone przez placówki oświatowe:

Działanie:

- 4) zapoznanie rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podczas spotkań;
- 5) prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, korygowanie postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 6) prowadzenie zajęć dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

Wskaźniki:

- a) liczba spotkań z rodzicami,
- b) liczba rodziców objętych pomocą indywidualną,
- c) liczba przeprowadzonych zajęć dla uczniów,
- d) liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe (szkoły, przedszkola).

Zadanie 4:

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Działania:

- 1) podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- 2) informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową,
- 3) kierowanie osób stosujących przemoc domową do Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu objęcia indywidualną pomocą;
- 4) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim w zakresie realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową – kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie;
- 5) zgłaszanie osób stosujących przemoc domową i nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki:

- a) liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- b) liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową,
- c) liczba porad w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- d) liczba sporządzonych formularzy - Niebieska Karta - D,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

- e) liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy,
- f) liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb.,
- Policja,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moszczenicy,
- Placówki służby zdrowia.

Zadanie 5:

Izolowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy domowej.

Działania:

- 1) zatrzymanie osób stosujących przemoc domową w związku z popełnieniem przestępstwa znęcania się nad rodziną;
- 2) wydanie przez funkcjonariuszy policji nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc domową;

Wskaźniki:

- a) liczba zatrzymań osób stosujących przemoc domową, w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się;
- b) liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji nakazów opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do osób doznających przemocy domowej;

Realizatorzy:

- Komisariat Policji w Wolborzu.

Cel szczegółowy 3. Profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy.

Zadanie 1:

Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc domową.

Działania:

- 1) Szkolenia merytoryczne

Wskaźniki:

- a) liczba szkoleń dotyczących przemocy domowej,

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy;
- Policja,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- placówki oświatowe;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

- placówki służby zdrowia.

Zadanie 2

Doskonalenie strategii współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

- 1) organizowanie spotkań i prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica;
- 2) doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy;
- 3) wymiana informacji i doświadczeń między podmiotami realizującymi procedurę „Niebieskie Karty”.

Wskaźniki:

- a) liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica;
- b) liczba podmiotów współpracujących.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Moszczenica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy,
- Policja,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia.

Wszystkie działania mają charakter ciągły i będą realizowane w całym okresie obowiązywania Programu, tj. w latach 2026 - 2030.

Oczekiwane rezultaty:

- 1) zwiększenie świadomości, wiedzy i wrażliwości społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej oraz sposobach radzenia sobie z tym problemem;
- 2) wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych;
- 3) podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- 4) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą domową;
- 5) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej;
- 6) wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Moszczenica.

IX. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring oraz ewaluacja Programu, jako dwa ważne procesy, będą zachodzić równolegle z jego realizacją.

Monitoring pozwoli sprawdzić, czy zaplanowane działania są wdrażane w założony sposób, natomiast ewaluacja pozwoli ocenić, czy osiągnięto założone cele i rezultaty. Regularna

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026-2030

weryfikacja stanu realizacji poszczególnych zadań pozwoli uchwycić różnice pomiędzy przyjętym planem, a jego faktycznym wykonaniem.

Monitoring i ewaluacja Programu będą przeprowadzane corocznie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy, na podstawie danych i informacji będących w posiadaniu GOPS, jak również pozyskanych od poszczególnych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Programu (termin udzielania informacji przez podmioty współdziałające – do 31 stycznia za rok poprzedni). Zebrane informacje jakościowe i ilościowe, w ramach prowadzonego monitoringu i ewaluacji, będą miały charakter sprawozdania składanego przez GOPS Radzie Gminy Moszczenica w terminie do 31 marca za rok poprzedni.

Koordynatorem realizacji Programu będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy.

X. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania realizowane w ramach Programu finansowane będą ze środków budżetu Gminy Moszczenica, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych innych źródeł.

Środki finansowe zaplanowane w budżecie na realizację działań związanych z realizacją Programu na rok 2026 – 33.000,00 zł.

XI. PODSUMOWANIE

Niniejszy Program będzie stanowił podstawę do podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w latach 2026 – 2030. Określa on sposób realizacji zadań własnych Gminy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Uwzględniono w nim przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy domowej. Zgodnie z art. 6 ust. 2, o której mowa powyżej, do zadań własnych należy przede wszystkim tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja działań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb społeczności lokalnej.

Celem Programu jest dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań, w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, z jednoczesnym pakietem działań adresowanych do osób stosujących przemoc domową. Problemu przemocy domowej nie rozwiąże się w wyniku jednostronnie podjętych działań. Zapobieganie i zwalczanie przemocy domowej powinno się opierać przede wszystkim na interdyscyplinarności instytucji zajmujących się pracą w obszarze przemocy domowej, informowaniu społeczeństwa oraz podnoszeniu kwalifikacji pracowników realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania instytucji zajmujących się pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc domową.

UZASADNIENIE

Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Moszczenica na lata 2026 - 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposoby realizacji zadań własnych Gminy Moszczenica, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy a dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej.

Prezentowany Program opracowano z myślą o ciągłej potrzebie inicjowania wyspecjalizowanych procesów wsparcia społecznego. Głównym celem programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – szczególnie poprzez działania profilaktyczne, wspieranie osób doznających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca z osobami stosującymi przemoc nad zmianami ich zachowań. Realizacja Programu zakłada dalszy wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, przypadki przemocy będą rozpoznawane wcześniej i skuteczniej, a także wzmocniony zostanie zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

W związku z powyższym przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Gminy Moszczenica jest konieczne i uzasadnione.